

Ο βασιλιάς πέθανε. Ζήτω ο βασιλιάς.

Ο αληθινός επαναστάτης δεν επιθυμεί την πτώση ενός βασιλιά για να αναρριχηθεί ο ίδιος σε αυτή τη θέση, αλλά επιθυμεί την κατάρρευση της βασιλείας.

Ο δίκαιος άνθρωπος λέει: «Είμαστε όλοι ίσοι. Δεν επιθυμώ από κανέναν να με δεχτεί ως ανώτερο, αλλά δεν αναγνωρίζω και κανέναν ως ανώτερό μου».

Γράφω αηδιασμένος.

Μέσα στη φυλακή και μέσα στην έξω τη φυλακή, έχω βαρεθεί να βλέπω κάτι τυπάκια να ηγούνται ομάδων, να δημιουργούν ολόκληρες φασαρίες, αποσκοπώντας δήθεν στο κοινό καλό και τελικά να βολεύονται στα προσωπικά δωράκια που τους κάνει το σύστημα, ώστε να τους «κρατάει ήσυχους». Σε αυτές τις συχνές περιπτώσεις, ο ξεσηκωμός του συνόλου υποκινείται – συχνά εκ των προτέρων – ως εκβιασμός προς την εξουσία, για προσωπικά και μόνο οφέλη.

Ασφαλώς και υπάρχουν κάποιοι πραγματικοί ιδεολόγοι αγωνιστές, που προτάσσουν κατ' αρχήν το προσωπικό τους κόστος σε μια συνολική προσπάθεια και μόνο τελευταίοι δέχονται να δρέψουν τους καρπούς της, με την προϋπόθεση ότι όλα τα μέλη του συνόλου έχουν πρωτίτερα αποκομίσει το όποιο κέρδος.

Αυτές οι περιπτώσεις πραγματικών αγωνιστών, οι οποίοι έρχονται πρώτοι σε προσωπικό κόστος και τελευταίοι στο προσωπικό κέρδος είναι λίγες.

Αντίθετα, συχνότατη είναι η fake εκδοχή...

Εκείνη των τόσων και τόσων ψευτοαγωνιστών, δήθεν ιδεολόγων που τελικά βολεύονται και ικανοποιούνται με προσωπικό κέρδος – ένα κομμάτι κρέας περισσότερο (απ' ό,τι θα πάρει ο διπλανός τους) για το μίζερο στομάχι τους.

Μέσα και έξω από τα όρια των φυλακών, είμαι εξαιρετικά δύσπιστος απέναντι σε αρχηγούς ομάδων, που δεν απαιτούν απλώς την τήρηση των κανονισμών, αλλά επιδιώκουν και δέχονται, για τον εαυτό τους, ειδική μεταχείριση.

Οι όποιες διεκδικούμενες βελτιωτικές αλλαγές σε παροχές ή συνθήκες πρέπει να αφορούν στο σύνολο. Όχι σε μεμονωμένες μονάδες. Τότε μόνο μιλάμε για δικαιοσύνη.

Όταν όμως στην πράξη οι αλλαγές αυτές επικεντρώνονται τελικά μόνο σε λίγους, τότε μιλάμε για «βόλεμα».

Είναι μια χρήση της ομαδικής διεκδίκησης προς ίδιον όφελος. Υπακούει στη λογική: «Να φτιάξω τον εαυτό μου και τους δικούς μου», κρύβει ματαιοδοξία προσωπικής ανάδειξης και δεν απέχει πολύ από την τάση προς μοναρχία ή έστω στενή ολιγαρχία.

Κι ακόμα χειρότερα: Είναι μια αχρήστευση της ομαδικής διεκδίκησης. Μια αποδυνάμωση. Είναι ουσιαστικά χειρότερη αυτή η ψευτοαντίδραση από την ίδια τη δράση της εξουσίας.

Κι αυτό γιατί η εξουσία ενώ μπορεί να είναι πολλές φορές άδικη, σπανίως μπορεί να καλυφθεί με προσωπείο. Αντίθετα, η λάθος χρήση της ομαδικής διεκδίκησης απογοητεύει το σύνολο και μειώνει δραματικά την πίστη στη δυνατότητα της αλλαγής. Οι βολεμένοι ψευτοαγωνιστές κατά βάθος δεν διεκδικούν απλώς τα δικαιώματά τους, αλλά απαιτούν να έχουν περισσότερα από τους υπόλοιπους. Την ίδια στιγμή, δεν αναγνωρίζουν καμία υποχρέωση και δέχονται να μένουν ατιμώρητες πράξεις τους, για τις οποίες άλλοι άνθρωποι θα χρεώνονταν σοβαρό τίμημα.

Κρυφοκαμαρώνουν μάλιστα (!), απολαμβάνοντας την ατιμωρησία που παρέχει σε αυτούς το σύστημα που οι ίδιοι κατηγορούν. Κι εκείνο, επειδή τους φοβάται και επειδή ακριβώς γνωρίζει αυτή τους τη ματαιοδοξία, δεν χάνει την ευκαιρία να τους παίρνει με το μέρος του, αφήνοντάς τους ατιμώρητους. Κι έτσι, αναγνωρίζοντάς τους περισσότερα δικαιώματα απ' ό,τι στους άλλους, τους

παρέχει σχετική εξουσία. Τους μετατρέπει από αγωνιστές υπέρ της δικαιοσύνης σε απλούς αντιπάλους της συγκεκριμένης εξουσίας...

Η ατιμωρησία μιας παρατυπίας δεν στενοχωρεί βεβαίως τον παράτυπο. Ούτε και αυτόν που – λόγω της θέσης του – θα έπρεπε να επιβάλλει τον τύπο. Η ατιμωρησία πληγώνει και θίγει κυρίως τους τίμιους και τυπικούς – νόμιμους. Αυτοί είναι που αισθάνονται ηλίθιοι όταν βλέπουν κάποιους να μη σέβονται τίποτε και όχι μόνο να μην τιμωρούνται, αλλά να ανταμείβονται κιόλας. Το θέμα δεν είναι όμως απλώς πρακτικό, αλλά κυρίως ηθικό.

Ο τυπικός και ο νομιμόφρων αγανακτεί από την αδικία της ατιμωρησίας, ειδικά στην περίπτωση που η δική του σωστή στάση δεν βασίζεται στην υποχρέωση, αλλά στην πίστη στον λόγο ύπαρξης των τύπων και των νόμων και στη διάθεσή του να συνυπάρχει δίκαια και αρμονικά με τους άλλους.

[Παρενθετικά αναφέρω μια συχνή σκέψη μου: Ίσως η όλη θέσπιση τύπων και νόμων έχει «υποσυνείδητα» προωθηθεί τόσο αυστηρά και αδιαπραγμάτευτα, ώστε να μπορούν οι υπεύθυνοι για την τήρησή τους (αυτοί που έχουν την εξουσία) να αναδεικνύονται ως ευεργέτες των παραβατών... Κάποιες φορές μάλιστα, οι εξαιρέσεις είναι τόσο συχνές που αναρωτιέμαι εάν είναι τελικά η δυνατότητα παροχής ατιμωρησίας (στους παρανόμους) το πιο ισχυρό κρυφό χαρτί της εξουσίας, μιας εξουσίας που η ίδια (!) έχει θεσπίσει τους τύπους – νόμους που δεν τηρήθηκαν...].

Πώς θα μπορούσαν λοιπόν να πείσουν τον συνεπή στις υποχρεώσεις του και υγιώς σκεπτόμενο άνθρωπο αυτοί οι βολεμένοι ψευτοαγωνιστές;

Για ποιο λόγο να τους ακολουθήσει;

Δηλαδή αυτός είναι ο δίκαιος κόσμος που αντιπροτείνουν, απορρίπτοντας το σημερινό άδικο;

Δίκαιη η ατιμωρησία που απαιτούν;

Δίκαιη η ειδική μεταχείριση που επιζητούν και απολαμβάνουν;

Ο σωστός, ο δίκαιος και ειλικρινής αγωνιστής επαναστατεί κατ' αρχήν προς τον ίδιο του τον εαυτό, απαιτώντας αλλά και αποδίδοντας ίσες υποχρεώσεις και δικαιώματα για όλους.

Δεν επιδιώκει, ούτε και ανέχεται ειδικές μεταχειρίσεις.

Και ούτε βολεύεται σε αυτές.

Αποδεικνύει το ειλικρινές κίνητρο της διεκδικούμενης αλλαγής μέσω της καθημερινής του ζωής...

Ξεκινώντας από τα πιο απλά...

από τη σχέση με τον εαυτό του, στη σχέση με τους γύρω του...

κι ύστερα, από το μικρό σύνολο, στο μεγαλύτερο και τελικά στο όλο!

Δεν θα μπορούσα ποτέ να φανταστώ τον Γκάντι, ταυτόχρονα με τη διακήρυξη της «μη βίας» σε όλο τον κόσμο, να φέρεται βίαια στις προσωπικές του σχέσεις.

Διότι, εάν κάτι τέτοιο συνέβαινε, τότε – πολύ απλά – η πίστη των γύρω του δεν θα κράταγε. Αργά ή γρήγορα, όλα τα προσώπια καταρρέουν.

Πώς να το κάνουμε «φίλε» βολεμένη ψευτοαγωνιστή, δεν έχεις δικαίωμα από τη μία να τα βάζεις με την ανισορροπία και αδικία του όποιου κοινωνικού συστήματος και από την άλλη, την ίδια στιγμή, σε προσωπικό επίπεδο, όχι μόνο να μη ζητάς την ίση αντιμετώπιση με τους γύρω, αλλά να απαιτείς συνεχώς εξαιρέσεις και ειδική μεταχείριση, απειλώντας μάλιστα με εντάσεις – σαν κακομαθημένο παιδί – όποτε δεν γίνεται «το δικό σου».

Όχι το τυπικό. Όχι το δίκαιο. Αλλά το δικό σου.

Αυτό θέλεις κατά βάθος «φίλε» βολεμένη ψευτοαγωνιστή και μην κρύβεσαι.

Παραδέξου το.

Δεν επιθυμείς κατάργηση της βασιλείας,
αλλά αλλαγή του βασιλιά.

Και ποιος θα 'θελες να 'ναι άραγε ο επόμενος που θα φορέσει το χρυσό στέμμα;